

KIRTÓS

Pilisszentlászlói Hírmondó
 Önkormányzati támogatásban nem részesülő cenzúramentes havilap

Szent László Nap

Szent László szobor szentelése Pilisszentlászlón

Fotó: Mihics Krisztián

Június 27-én a Pilisszentlászlói Polgárőr és Önkéntes Tűzoltó Egyesület kezdeményezésére a település önkormányzatával közösen Szent László szobrának koszorúzása történt. Szent László a Polgárőrség védőszentje. 17 Szentlászló

elnevezésű település közül Pilisszentlászló csak az egyik. A középkorban a falut Kékesnek hívták a Szentlászló nevet az újjáépítéskor kapta. De az, hogy a török kiűzése után a betelepülő szlovákok és lengyelek Szentlászlóról nevezték el a korábbi Kékes települést, az nem véletlen. Szent Lászlónak lengyel vonatkozású kapcsolata van, hiszen Lengyelországban született. Az erős központi hatalmat kialakító uralkodó a törvényhozás területén is maradandót alkotott. A település főterén álló szobor koszorúzásán kívül

annak megszentelésére is sor került. A koszorúzásnál az ünnepi beszédet a Polgárőrség tagja Franyó Rudolf tartotta, - aki egyben a település krónikása -. A szobor szentelését szintén a polgárőrség tagja, a település plébánosa, Fajcsák Tibor, végezte.

A koszorúzáson Mihics József egyesületi elnök, Tóth Attila polgármester és Dr. illés György alpolgármester valamint a polgárőrség tagjai vettek részt.

A szobornál koszorút helyezett el a polgárőrség, valamint az önkormányzat. A megemlékezés és a szoborszentelés rövid, de annál bensőségesebb volt, méltó ünneplése Szent László emlékének.

Dr. Schweickhardt Gotthilf

László király

Tibor atyánk
védőszentünk
megszenteli
mellszobrát

I. Géza királyunk halála után Magyarország királya testvére László lett. László hasonlóan Gézához szintén Lengyelországban született, édesanyjuk lengyel hercegnő volt. Gyerekkorában került Nyitrára ott nevelkedett. A magyar történelem egyik legismertebb Árpád-házi uralkodója volt. Bátyjával együtt már húszévesen részt vett unokatestvérük, Salamon elleni harcban. A testvérpár Salamon feletti győzelmét követően az idősebb testvér, Géza lett a király. László előbb Bihar, majd Nyitra fejedelmének lett kinevezve.

Krónikák említik, hogy László jól forgatta a kardot. Salamon király oldalán testvérevel, Gézával a besenyők elleni közös hadjáratokon kitűnt a csatákban. Később a mogyoródi Salamon király elleni küzdelemben bátorságával szintén hozzájárult bátyjának trónra lépéséhez. A véres csata után, viszont megszíratta a mai szóval polgárháborúnak nevezhető csatában elesett halottakat. Mikor bátyát követően király lett, bebizonyította, hogy megfontolt előre látó uralkodó. Megerősítette a központi hatalmat. Viszályban, amely kitört VII. Gergely pápa és IV. Henrik között, a pápa oldalára állt. Magyarországhoz csatolta Horvátországot, kelet Erdélyt, és idővel Halicsot is.

Nagyon gondoskodott az egyház fellendüléséről, megújította a nyitrai püspökséget, Zágrábban püspökséget alapított, felújított és építtetett több templomot, és kolostort.

Szent Lászlóval kapcsolatban négy dolog megragad minket, ha uralkodásáról olvasunk: az egyik, hogy legendásan magas termetű uralkodó volt, aki a korabeli források szerint egy fejjel magasodott ki a harcosai közül.

Második, hogy neki köszönhetjük a már említett Horvátország megszerzését, mely aztán több mint nyolc évszázadon át volt a Magyar Királyság része. Harmadik fontos eleme uralkodásának a rendkívül szigorú törvényei, melyek gyakran rendelkeztek halálbüntetésről és csonkításról. Negyedikként meg kell említeni, hogy bár „üldözte” az ősi magyar hitet, (a kereszténység megerősítése miatt), a középkori magyar legendák és mondák kiemelten őrizték meg alakját.

Törvényei elsődleges célja a feudális tulajdoni rend kegyetlen szigorral való védelme, a pogányság maradványainak felszámolása és a feudális viszonyok megszilárdítása volt. Néhány életrajzi adat: született 1046. június 27. Krakkóban. Meghalt 1095. július 29. Nyitrán. Nagyváradon a katedrálisban lett eltemetve. Sírja, holtteste a török időkben eltűnt. Gyermeke Piroska, akit később szentté avattak. Szülei: I. Béla - Richeza lengyel hercegnő, majd magyar királyné.

Életének első éveit lengyel földön töltötte, ahová apja 1030 – ban életét mentve elmenekült. A nagy királyunk, származását tekintve az akkori közép Európa bármely trónján ülhetett volna. Szigorú törvényei ellenére nagy lelkierővel bírt. Ennek ékes bizonyítéka, hogy I. István királyunk szentté avatási eljárásának ő volt a megindítója. Annak ellenére, hogy nagyapját, Vazult István király vakította meg, majd ólmot is öntetett a fülébe trónjának biztosítása érdekében.

Büszkék lehetünk, arra hogy a legnagyobb Árpád-házi királyunk Szent László templomunk védőszentje, és magyar elnevezése szerint falunk is viseli nevét. Szlovákul viszont Senváclav, melynek magyar megfelelője Szentvencel.

F R

Szlovák, magyar két jó barát

Orbán Viktor magyar kormányfő és Igor Matovič szlovák miniszterelnök munkamegbeszélésük után sajtótájékoztatót tartottak - Orbán Viktor kijelentette, hogy a magyarországi szlovák közösség gazdagítja Magyarországot, és 2010 óta négyszeresére nőtt a költségvetési támogatásuk. Szólt arról is, hogy a hazai szlovák közösség hamarosan tulajdont is kaphat az iskoláikban.

A harmadik legfontosabb kereskedelmi partnerünk Szlovákia - mondta Orbán Viktor. A kormányfő minél több szlovák befektető küldését kérte, és ennek érdekében egy 600 milliós eximbankos keretet nyitottak.

Az elmúlt tíz évben a kormány sokat tett a nemzetiségek megmaradásáért, például megötszöröződött a támogatásuk - mondta Soltész Miklós, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára 2020. június 17-én a Kossuth rádió Jó reggelt, Magyarország! című műsorában. A műsorban a nemzetiségek jogairól szóló törvény elfogadásáról beszéltek, amelynek egyik célja az „etnobiznisz” visszaszorítása. Erről az államtitkár elmondta, azt tapasztalták, hogy vannak olyanok, akik „megérzik a pénz szagát”, és próbálnak bizonyos nemzetiségi közösségek közelébe kerülni anélkül, hogy egyébként ezek közé tartoznának.

Pilisszentlászló ebrendészeti ellenőrzése

Még el sem múlt a COVID – 19 vírus elleni küzdelem, s máris egy újabb lépés történt Pilisszentlászló lakosok védelmében. Júniusban két alkalommal a kóbor, valamint a nem megfelelően tartott és ezért az utcán kóborló kutyákkal kapcsolatos ellenőrzés történt meg. Június 2-án és 16-án a Szentendrei Rendészeti Igazgatóság és a Városgazdálkodási ebrendészeti szakemberei, egy alkalommal a körzeti megbízott, s mindkét alkalommal Polgárőrségünk tagjai vettek részt ezeken az ellenőrzéseken. Mindez történt azért, mert az utóbbi időben egyre több az utcán kóborló és nem ritkán lakosainkat veszélyeztető gazda nélküli kutya zavarta meg a nyugalmat. Ez ellen viszont csak az ellenőrzések és az ebek gazdáinak fokozott felelőssége és az ebtartás szabályainak betartása segíthet. A két alkalommal megtartott ellenőrzés során póráz nélkül vezetett kutyával, a kertből

kiszökött ebbel és egy élettelen borzral kapcsolatban intézkedtek a szakemberek. A délelőtti időpontokban megtartott ellenőrzés során minden utcában több alkalommal megforduló ellenőrök jelenlétükkel növelték a biztonságot. Azok a kutyák, amelyek a zárt területről kijutva rendszeresen veszélyeztetik a lakosságot az ellenőrzések idején most nem szöktek ki, s nem kóboroltak a településen.

Az ellenőrzések eredményét összegezve az alábbiakra hívnánk fel lakosaink figyelmét. A kutyák tartása a jogszabályok alapján „veszélyes üzemnek” minősül, s mint ilyen a gazdától fokozott figyelmet érdemel. A kiszabadult, póráz nélkül vezetett eb által okozott támadás és ennek során okozott sérülések, károk a ruházatban és egyéb tárgyakban a tulajdonos különböző felelősségét alapozza meg. Az ebtartás alapvető szabályait, követelményeit az állatok védelméről és

kiméletéről szóló törvény fogalmazza meg. Az eb által okozott károkkal kapcsolatban a Polgári Törvénykönyv szabályai az irányadók. Aki megsérti az ebtartás szabályait (például: póráz nélkül vezeti a kutyát) szabálysértést követ el. Amennyiben az eb más személyt megtámad, és súlyos sérülést okoz neki, úgy már a büntetőjog szabályai szerint járnak el a tulajdonossal szemben. Néhány fontos tudnivaló: a kutyákat csippen kell ellátni, melyek alapján azonosíthatók és azonnal megjelennek a tulajdonos adatai. A telken belül zárt kerítés mögött tartott ebek sokszor kihasználják a kapu nyitását, a kerítés kis folytonossági hiányát és a kerítés alatti laza talajt arra, hogy elhagyják a zárt területet. Ez a szabadságvágy a tavaszi és őszi időszakokban fokozottan jelentkezik. Javasolt a kerítés rendszeres ellenőrzése. A kerítésen, illetve a kapun az eb

jelenlétére utaló jelzést kell elhelyezni, mely a veszélyesnek minősített ebek esetében kötelező. Kutyát még akkor is, ha a tulajdonos úgy is ítéli meg, hogy nem veszélyes vezesse pórázon. Ezt a Pilisszentlászlóra érkező turistáknak is be kell tartaniuk. Amennyiben az utcán gazda nélküli ebet lát, úgy hívja a Szentendrei Rendészeti Igazgatóság +36 20 290 0190 telefonszámát. Aki ismeri a szabadon kóborló eb gazdáját, az emberek biztonsága érdekében megteendő intézkedések miatt településünk önkormányzata felé jelezze. Ezzel meg lehet előzni azt, hogy kutyatámadás miatt a médiában rossz színben jelenjen meg.

Pilisszentlászló, 2020-06-16

Pilisszentlászlói Polgárőr- és
Önkéntes Tűzoltó Egyesület

Szent Kereszt Plébánia Pilisszentkereszt Sarlós Boldogasszony - Búcsú

"Drága gyermekek! Imádkozzatok velem mindnyájatok új életéért. Gyermekeim, a szívetekben tudjátok, hogy mit kell megváltoztatnotok: térjete vissza Istenhez és parancsaihoz, hogy a Szentlélek megváltoztathassa életeteket és ennek a földnek a színét, amelynek Lélekben való megújulásra van szüksége. Gyermekeim, legyetek imádság mindazokért, akik nem imádkoznak, legyetek öröm mindazok számára, akik nem látnak kiutat, legyetek a világosság hordozói ennek a békétlen világnak sötétségében. Imádkozzatok és kérjétek a szentek segítségét és oltalmát, hogy ti is tudjatok vágyakozni a mennyre és a mennyei valóságokra. Veletek vagyok, oltalmazlak és megáldalak mindnyájatokat édesanyai áldással. Köszönöm, hogy válaszoltatok hívásomra."

Mária megszólalt:

„Magasztalja lelkem az Urat,
és szívem ujjong megváltó Istenemben!
Mert tekintetre méltatta alázatos szolgálóleányát,
lám, ezentúl boldognak hirdet engem minden
nemzedék.

Nagy dolgokat művelt velem a Hatalmas,
szentséges az ő neve!

Irgalma nemzedékről nemzedékre száll,
mindazokra, akik félik őt.

Nagyszerű dolgot tett karja ereje,
széjjelszórt mind a gőgös szívűeket.

Lesöpörte trónjukról a hatalmasokat,
és felmagasztalta az alázatosakat.

Az éhezőket elhalmozta minden jóval,
de a gazdagokat elküldte üres kézzel.

Felkarolta gyermekét, Izraelt,
megemlékezve irgalmasságáról,

amint atyáinknak megígérte:

Ábrahámnak és utódainak mindörökre!"

Lejegyezte: F R

Tisztelt Lakosság!

Az országgyűlés június 18. napjával megszüntette a koronavírus járvány miatt kihirdetett veszélyhelyzetet, így véget ért a rendkívüli jogrend, ezért szeretném megköszönni magam, a testület és az önkormányzat munkatársainak nevében, hogy példaértékű összefogással és fegyelmezettséggel hozzájárultak ahhoz, hogy ilyen gördülékenyen tudjuk kezelni a mindannyiunk számára nehéz helyzetet és ezáltal is biztosítva zavartalan mindennapjainkat a karantén idején. Továbbá köszönjük házi orvosunk dr. Bartha Zsolt és munkatársai, a gyógyszerértári kollégák, a bolti, a postai és az önkormányzati dolgozók helytállását.

Kiemelt köszönettel tartozunk a Polgárőrségnek és minden olyan önkéntesnek, aki hétvégéjét feláldozta, hogy a faluba érkező forgalom elterelését biztosítsa, és persze mindazoknak, akik meleg ebéddel, pogácsával hálálták meg ezt. Végezetül külön köszönetet mondunk a Mi Segítünk civil összefogás tagjainak, akik apró, sokszor láthatatlan segítségekkel tudtak a lakosság mellett állni és a szentendrei önkéntes varró csoportnak, akik 200 maszkot juttattak a falunak a Mi Segítünk csoporton keresztül.

Nagyon remélem, hogy nem lesz rá szükség, de ha mégis, most már tudjuk, hogy mekkora erő, milyen sok segítőkészség és milyen szerteágazó tudás rejlik kis falunkban. Becsüljük meg egymást, és mindazt, amit talán ezután, a krízis után igazabb

fényében és értékében láthatunk: a minket körülvevő csodás természettől kezdve, a csend és tiszta levegő áldásán keresztül, a jószomszédi viszonyig.

Szép nyarat, jó egészséget kívánok magam, a testület és a kollégáim nevében is!

Tisztelettel, Tóth Attila, polgármester

PILISZENTLÁSZLÓI POLGÁRŐR - ÉS
ÖNKÉNTES TŰZOLTÓ EGYESÜLET

2020.06.27-én, Polgárőr napon Tóth Attila polgármester megköszönte a veszélyhelyzet alatt végzett munkát a polgárőrségnek.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Üdvözlöm Önöket a Belügyminisztérium vezetése nevében!

Az Országos Polgárőr Szövetség megalakulásának 29. évfordulóját ünnepli. Magyarország legnagyobb önkéntes társadalmi szervezete mögött három évtizednyi szolgálat áll.

Civilek a polgárokért, polgárok a civilekért – kevés nemesebb feladat van annál, mint a közrend védelme, a közrend fenntartása és biztosítása érdekében kötött szövetség, az ország biztonságának és rendjének önkéntesen, szabadidőben végzett védelmezése, elősegítése.

Magyarország az európai és a nemzetközi összehasonlításban békés, nyugodt ország. Bűnözési statisztikáink egyre jobbak, a hivatásos rendvédelem helytáll. Közrendünk, közbiztonságunk kiegyensúlyozott. Mindez nem szilárdulhatott volna meg az Önök áldozatkész munkája nélkül.

A polgárőrök ott teljesítik feladataikat, ahol arra a legnagyobb szükség van: a városi és a nagyvárosi bűnmegelőzésben, a kistelepülések és a külterületek védelmében. Mindenki tudja, Önök olyan szolgálatot vállalnak napról-napra, mely

radikálisan visszaszorítja a vagyon elleni bűncselekmények, a betörések, a betöréses lopások elkövetési gyakoriságát, és gátolja a védtelen idősök elleni erőszakos bűncselekményeket.

A köszönet és a nagyrabecsülés mellett a Belügyminisztérium - ahogyan eddig, úgy a jövőben is - ezért támogatja fejlesztési céljait és segíti eszköz-, és infrastrukturális igényeik kiszolgálását.

Egy a célunk, személyesen is nagyra értékelem szövetségünket, melyben; arra szövetkeztünk, hogy polgáraink hétköznapijait, biztonságát jobbá tegyük. A szabályok áthágására és a bűnök elkövetésére való hajlam mindig jelen lesz a társadalom egyes tagjaiban. A mi feladatunk az, hogy a gondolatból ne legyen tett, ne legyen bűncselekmény.

A magyar polgárőrök minden egyes nap bizonyítanak. Szolgálatuk nagyban hozzájárul egy biztonságos és védett Magyarországhoz, ennek jelentőségét a bennünket körülvevő forrongó világban nem lehet elégszer hangsúlyozni.

Belügyminiszterként tudom, hogy az Önök további állhatatos munkája a jövőben is hozzájárul ahhoz, hogy Magyarország holnap is sikerrel kezelje a társadalmi rendjét érő támadásokat, kihívásokat.

Köszönöm munkájukat, további jó erőt, egészséget kívánok!

Dr. Pintér Sándor
miniszterelnök-helyettes
belügyminiszter

Örökre eltávozott

Ismét gyászolunk. Németh Zsigmondné Erzsike néni halálával ismét apadt a helyi születésű lakosok száma. A mindig mosolygós arcú tyetka Erzsi mama a 89. születésnapját már nem élhette meg.

Erzsike néni a két háború között született 1931 november 13-án pénteki napon. Krkos József – Mikula Anna ősi szénlászói lakosok házasságából. Még azon a héten a vasárnapi misét követően lett megkeresztelve Dittrich István plébános által. Keresztszülőknek Dombai Emil és Kocskovszki Franciska szintén helybeli lakosok lettek felkérve. Gyerekkorát – általános iskolás éveit kortársaival szülőfalujában töltötte. Hetedik osztályos volt, amikor 1944. karácsony másnapján megérkeztek községünkben a szovjet katonák. Nagyon jól emlékezett erre a karácsonyra, hiszen többször is

mesélt róla. Általános iskolás éveit befejezván kortársaihoz hasonlóan az erdészetnél dolgozott. Alig huszonegy éves korában kötött házasságot Németh Zsigmonddal, szintén helyi szülők fiával 1952 tavaszán Szapori atya plébánossága idején.

1954 februárjában megszületett első gyermekük, akit Szapori atya édesanyja nevére Erzsébetnek keresztelt. Öt év múlva, 1959 - ben szintén februárban született meg fiú gyermekük, aki édesapja nevét kapta szintén Szapori atya által.

Erzsike néninek, ahogy azt Tibor atya többek között megemlítette búcsúbeszédjében a kortársaihoz hasonlóan igen küzdelmes élete volt. Életének illetve fiatal korának jelentős részét a zord időjárási viszonyoknak kiteve erdei, és mezei munkával töltötte. A helyi Óvoda megnyitásakor annak konyháján vállalt munkát, majd onnét számos helyi társával az Óbuda Termelőszövetkezet virágtermesztő részlegénél dolgozott nyugdíjazásáig. Nyugdíjas éveit békés szeretetben töltötte, férjével, míg azt a Teremtő

1999 nyarán magához nem szólította. Erzsike néni ettől kezdve egyedül élte szorgos, dolgos hétköznapijait. Egyedül, de mégsem egészen egyedül, hiszen lányával, Erzsébettel és fiával, Zsigmonddal és azok családjával szinte napi kapcsolatban volt. Küzdelmes életének ellenére igen szép kort élt, míg életének közel a 89. esztendejéhez a halál magához nem ragadta. Igen nagy szeretettel kísértük utolsó útjára élete párja mellé a templomunk előtti sírjához. Kedves Erzsi néni, küzdelmes életed véget ért, nyugodjál békében és legyen Néked könnyű szülőfalud földje. A gyászoló gyermekei és családjaik nevében engedjék meg kedves olvasóim, hogy megköszönjem mindazok részvételét, akik Tibor atya búcsúztatásával elkísérték őt utolsó útjára.

Kit egy életen át szeretttünk,
Nem lehet többé soha mellettünk,
Teste a földbe, lelke az égbe szállt
Minket egy élete át, kísér a gyász.

Merénylet

106 éve, azaz 1914.06.28-án

merénylet áldozata lett Ferencz Ferdinánd osztrák trónörökös és felesége.

Több szempontból is szerencsétlen volt a látogatás időpontja, hisz éppen a vesztés rigómezői csata évfordulójára esett a trónörökös programja.

Potyorek tábornok,

szarajevói katonai parancsnok és a trónörökös pár a konvoj harmadik autójában ültek, amikor a sofőr észrevett egy feléje repülő tárgyat. Gázt adott, így az odavetett kézigránát a következő kocsi alatt robbant. A gránátot Csabrinovics szerb anarchista dobta.

Ferencz Ferdinánd a báni palotában méltatlankodott a gránátos fogadás miatt, majd programját megváltoztatva először a sebesült

katonatiszteket

látogatta meg a helyi kórházban.

A kórházból kifelé jövet a kanyarban egy 18 éves szerb diák közvetlen közről két lövést adott le a trónörökös párra. Mindkét lövés talált, a trónörökös és felesége életét veszítette. A merénylet menekülni próbált, és a közeli

Malinka folyóba vetette magát, de elfogták.

A szerb diák neve Gavrilo Princip volt.

(Nem felel meg a valóságnak, hogy a merénylet volt a Nagy Háború közvetlen oka, e-nélkül is kitört volna a háború, hisz már az egész Balkán forrongott...)

Szakmai megbeszélés Pilisszentlászlón

2020.07.03-án Mihics József, a Pilisszentlászlói Polgárőr és Önkéntes Tűzoltó Egyesület elnökének meghívására Sallay Károly, dandártábornok az OKDE elnöke és Dani Attila, a Heves és Vidéke Bűnmegelőzési Alapítvány Kuratóriumának alelnöke az OKDE tagja, Pilisszentlászlón baráti találkozót tartott.

Ez alkalommal szó esett a COVID'19 vírussal kapcsolatban kialakult helyzetről és a résztvevők megosztották saját tapasztalataikat. A megbeszélés során megerősítették a bűnmegelőzés fontosságát és megbeszéltek a szervezetek közötti további együttműködés lehetőségeit.

A találkozó alkalmával meglátogatták otthonában Franyó Rudolf író, műfordítót, Pilisszentlászló volt polgármesterét. A baráti beszélgetés során kiderült,

hogy Sallay Károly elnök dandártábornok úrral az 1970-es évek elején, közös állomáshelyen szolgáltak.

Fotó: Franyóné Pálincás Margareta

Alexsander Kormos

Szerény adalékok a teljes igazsághoz

(Üzenet az élet pereméről)

Van, aki megvéd

A mindenkori nemzetiségi (félre)vezetőkhez

Saját fajtam

nevet rajtam,

hogya ajkam

anyanyelven sóhajt,

kérdik nyersen,

hogya van merszem

szlovák versben

ostorozni sok bajt.

Szólj most nyelvem

magyar nyelven

s add vissza a leckét,

talán akad egy-két

magyar, aki megvéd,

kinek nem csak saját nyelve,

hanem mások anyanyelve is

oltári szentség.

Első szempont

A költő harcol a nyelvéért,

nem dicsőségért, nem bérért.

Látja a sok száz érdeket,

nem ferdíti a tényeket.

Szól és máris kitör a botrány,

puszta léte forog kockán,

s gyakran torkán akad a szó,

ha felvillan az a ragadozó

torkának ugró éles kés:

Első szempont a megélhetés.

Zsákutcában

(Fordított szonett

a nyelvváltás idejéből)

Mikor a bölcső élő sír,

mikor a költő holtan ír

s a gyásznép élő sírba tart,

meddő jelen már a múlt,

a megtartó kör bezárult,

a kígyó öntestébe mart.

Zsákutcában hová tartasz?

Halva született cél felé?

Az utca végén hátraarc!

A kiinduló pont felé,

hol újból s újból megfordulsz

halva született cél felé,

közben százszor felfordulsz,

s megszületik a költemény.

A fecskék visszatalálnak

Mint költöző madarak, a fecskék is visszatalálnak költőhelyeikre, ahol felújítják „csinosítják” fészkeiket. Sajnos életvitelünk változása miatt

egyre inkább csökken életterük, mivel faluhelyeken is egyre ritkább foglalkozás a földművelés és az ezzel kapcsolatos állattartás. Fecskéket hajdanában szinte szent madarakként tiszteltük, és nagy becsben tartottuk. „Áldott a ház ahol fecskefészek található!” – Mondogatták szüleink. Ezt gyerekként is nagyon tiszteltük, ezért fecskékre sosem csúzliztunk. Szeptember 8. Kisboldogasszony ünnepét szlovákul, „Lasztovicská Pana Marja” Fecske Szűzmária-ként is mondtuk. Ez időtájt gyülekeztek fecskéink az utcai villanyhálózat drótjain, hogy aztán elinduljanak és csodás érzékszerveik segítségével melegebb helyekre térjenek.

F R

Róka vitte csirke avagy a hétvégén is elérhetőek a polgárőreink

Július első szombatjának délelőttjén is bebizonyította a település polgárőrsége, hogy a biztonságot tágan értelmezi. Késő délelőtt kétségbeesett telefonhívást kapott az egyesület elnöke, hogy a Béke utcában az egyik ház udvarán lévő tyúkudvarba beszabadult egy róka. A róka már

egy szép kis rántanivaló csirkét kiterített. A szomszéd kutyája nem engedte át a kerítésen a rőt rablót, s így a tulajdonosnak sikerült azt beszorítani két épület által lezárt kis részbe. A telefonhívást követően a polgárőrség vezetője azonnal hívta az erdészet vezetőjét, aki a hír hallatán közölte, hogy küldi a szakembereket. Rövid időn belül egy erdész érkezett a helyszínre, s miután ártalmatlanná tette a rókát, elvitte magával a túlvilágra szenderült csirkével együtt. Ismét egy nem szokványos esemény, melynek felszámolásában a polgárőrség hathatós közreműködése valósult meg.

Dr. Gotthilf Schweickhardt

Czestochowa - (Czestochowa)

A név jelentése „gyakran eltűnő.” Mármint a város patakja, ami a karsztos altalaj miatt időnként a föld alatti búvó patak formájában halad tovább. A lengyel katolicizmus központja, ahogy Esztergom a magyaroké, de ők mentesek a protestáns felekezetektől. Ellentétben velünk Viszont van három muzulmán falujuk kelet Lengyelországban, ahol a tatárjárás óta mongolok élnek, és minaret

híján a sárgabőrű, ferdeszemű müezin egy padlásablakból kiabálgat. A történelmi Lengyelország Halicsnál (Galiciánál) határos volt az Oszmán birodalom által megszállt Moldvával, de sosem állt török megszállás alatt. Viszont a harminc éves háborúban a svéd „potop” magyarul „özönvíz – áradat” akarta rájuk kényszeríteni a reformációt. Az egész országuk területén.

Esztergomot egy évszázadig uralták a törökök, de Csesztohowát a svédek soha. Folyamatosan ágyúzták az erőtemplomot, de sokméter vastag falait szétlőni nem tudták. Mindig lengyel katolikus kézen maradt. Se erővel sem csellel bevenni a svédek soha nem tudták.

Az egyetlen magyar alapítású szerzetesrend a pálosok a mecseki és pilisi központjaik felszámolása után Csesztohowában lettek menedékre. Mind a mai napig. Ezért ez a világ egyetlen helye, ahol mind az 52 volt magyar

királyunk olajfestménye megtekinthető a kincstár lépcsőházában, életnagyságban. Szóval ápolják a magyar-lengyel barátságot is a magyar pálos hagyományokon keresztül. Maga a templom gótikus jellegű. Ellentétben az esztergomi bazilikával. A falait beborítják a hívők borostyán és ezüst nyakláncai, de megdézsmálni ezeket senkinek eszébe sem jut. Mint az egész országban, itt is feltűnően sok az apáca. A templom belsejében pedig a hívők térden járnak körbe a falak belső oldala mentén. Miközben mások középen állnak, vagy a padosorokban ülnek. „Állva” senki nem jár körbe, csak térdelve. Szinte minden lengyel katolikus, és hívő is. Egyetemi éveimben a vasárnapi misén minden évfolyamtársam jelen volt. Akárcsak a Wenzel (csomó) nevű katolikus klubban, ahol ingyen teát és zsíros kenyeret is fogaszthattunk. A csesztohowai kincstár múzeumhoz sorba kell állni és belépőjegyet venni, mert bent arany és elefántcsont tárgyak láthatók az igazgyöngyök mellett, de nekünk magyaroknak be sem kell menni, mert sorban állás és jegyvásárlás nélkül megcsodálhatjuk, ami nekünk fontos. Mind az 52 magyar királyunk életnagyságú olajfestményét a pénztár előtti lépcsőház falain. Ilyen sehol máshol a világon nincs. Még Magyarországon sem. Viszont van hasonló a

beregszászi múzeumban, ahol szintén mind az 52 magyar királyunk fekete – fehér rajza megtekinthető a folyosó falain. Szóval a lengyelek és a kárpátaljaiak is ápolják a magyar hagyományainkat. A Budapest Varsó közötti

vonatot valaha Báthory – expressznek nevezték. Aki sosem foglalta el Moszkvát, de kétszer felgyújtotta lengyel seregeivel. IV. Béla királyunk egyik lányát, Hedviget, lengyelül Jadwigát II. János Pál Pápa

szentté avatta. Előtte is óriási kultusza volt. Ő alapította a Wielicskai sóbányát, és a krakkói egyetemet is. Itt adták el a magyarok a boraikat, és tértek haza posztóval megrakodva. Ide jártak egyetemre is. II. János Pál pápa sírja a Vatikán pincéjében megtekinthető. A szülőháza viszont Wadovice-ben van. Édesapja katonatiszt volt. Édesanyja háztartásbeli. A három fiúgyermek gondviselője. Egy belsőudvaros egyemeletes társasház első emeletén éltek. Szobakonyhás lakásban. Mindkét ablakuk az utca túlsó oldalán lévő barokk stílusú templomra néz. Az egész lakás parkettás. A szobában cserépkályha, a konyhában cserépsparhelt van. Belépőt nem kell fizetni, de a perselybe mindenki adakozhat. A lakás a belső körfolyosóról érhető el. A faluban látható a szülők bronzszobra is. A falu Krakkótól nyugatra van.

Tisztelettel, Losonci Miklós agrármérnök, volt krakkói egyetemista.

Ki uralkodott 1074 – 1077-ig?

I. GÉZA

Salamonnak és testvérének Dávidnak, nem voltak gyerekei, akik a Magyar trónra igényt tarthattak volna, így az uralkodói jogart Béla utódai vették át. Géza Nyitrán nőtt fel, ahol aztán tíz évig, mint fejedelem székelt. Biztos szívéhez nőtt, mert mikor a Pécsi Maura püspököt meglátogatta, elkérte tőle, Szent Szvorád láncának felét, mint kegyes emléket annak a remetének, aki a Nyitra melletti Zobor hegyen lakott. Géza testvérével, Lászlóval közösen részt vett néhány háborús hadjáratban Salamon király oldalán. Előbb a velencei dózse ellen, azután Csehek ellen, akik megtámadták Trencsényt. A királlyal együtt visszaverte támadásait Besenyőknek és a Kunoknak, ostromolta Belgrádot.

A Bizánci birodalom császára VII. Dukas Mihály békét és barátságot kötött vele.

Salamon Bizánc elleni hadjáratában Salamon nem vett részt. 1074. (vagy 1075.) feleségül vette a bizánci főőr lányát és a császártól ajándékkul fejedelmi fejdíszot kapott, amely jelenleg is a magyar királyi korona alsó részét képezi.

A mogyoródi csata után I. Géza Magyarország királya lett. Koronát azonban a bizánci császártól szerezte.

Eleinte a hazai püspökök támogatták, nos, a pápai kúria ellenzése megtiltotta megkoronázását. Uralkodása alatt az országban a viszonyok konszolidálódtak. Nagyfejedelem (Dux Magnus) felirattal pénzérmekeket veretett, és ez által nagyon kezdték nevezni. 1075. Szent Benedeken apátságot

(kolostort) alapított és terjedelmes birtokot adományozott.

KEGYELEM A FOGLYOKNAK

Belgrád ostromáról és annak kapitulációját, a Képes krónika is említi. Gézáról ilyen szavakkal ír: „Azok, akik a várban be voltak zárva, kérték a királyt és fejedelmet, hogy ajándékozza meg életüket és szabadságukat és minden többi otthagytak. Király és a fejedelem békésen kezet fogtak velük, hogy többé nem ártanak nekik és így mindegyikük a várat elhagyta. Niketas parancsnok Gézának nagy tisztelettel ezüsből készült Nagyboldogasszony ikont ajándékozott.

Tudta, hogy Géza fejedelem istenfélő és szíve teli van kegyelemmel a foglyok iránt.

Salamonhoz csak kevesen járultak, mert tudták róla, hogy nem emberséges és mindenben gonosz tanácsokat ad Vida főispánnak.”

PRÓBÁLKOZÁS NYITRA BEVÉTELÉRE

A mogyoródi csatavesztés után Salamon szervezett még valamennyi támadást unokatestvérei katonasága ellen. Mikor sógora IV Henrich segítségére megérkezett a trónról letett király eléje ment csapataival. Képes krónika előadja: „Mikorra a császár a Vág folyóhoz megérkezett, Salamon három vonalban ügetet Szintavától Nyitrának. Fiatal harcosok kitörtek és harcba bocsátkoztak, egyszer ők egyszer azok léptek vissza vérontás nélkül küzdöttek. Nos a kiváló katona Opos, kiválogatva több ezerből, nekilendült táltosán a várkapuhoz és levert egy harcost a várvédőkből. Bajtársuk halálát látván védők feldühödtek és Opost, és lovát nyilaikkal megölték.” Nyitrát nem vették be és a német katonaság röviddel utána Magyarországból kivonultak.

LEGENDA A LÁNCRÓL

Maurus püspök feljegyzése: „Fülöp atya mikor megérkezett a tiszteletreméltó test már holtan

feküdt, és levetkőztette, hogy megmossa, vasláncot talált, amely már testében bele volt növe.

Ó különös csodálatos eset! Lánc, amely belül a húsban már rohadásnak indult, kívül bőrrel bevonva. De nem vették volna észre ezt a módszerét a kínzásnak, ha a köldök fölött nem látták volna meg a csomóra kötött láncot” Legendájának szent Szvorádnak és Bencéseknek Maurus tovább írja: „Felét annak a láncnak, amelyet Fülöp apáttól megszereztem, egészen a mai napig megőriztem, mikor nagyon kérte tőlem a legkeresztényibb fejedelem Géza, kérését elutasítani nem tudtam.”

Gézának és korának dátumai

- I. Géza 1048. elején született.
- 1063-ban IV. Henrich német király nagy katonai erővel Magyarországra vonult, és a megüresedett trónra I. Béla után I. András fiát, Salamont ültette.

- 1064-ben Béla fiai Salamonnal Győrben békét kötöttek.

- 1068-ban vándor népek a besenyők és kunok Magyarország keleti területeire törtek az ország jelentős részét feldúlták.

- 1071-ben Besenyők ismételten betörték Magyarországra. Felvonulásukat délről Belgrádba a bizánci fővezér tette lehetővé. Erre a magyar katonaság megostromolta Belgrádot.

- A mogyoródi csata 1074. zajlott le.

- VII. Gergely pápa Géza fejedelemnek királyi koronát ígért, ha elismeri a pápaság hatalmát Magyarországon felett, ő azt elvetette. 1075-ben VII. Dukas Mihály bizánci császár koronázta meg. László, akit a pápa is királynak elismert I. Gézát csak fejedelemnek titulálta.

- I. Géza 1077-ben váratlanul meghalt.

Részlet, Uralkodóink egy évezreden át c. könyvből.

FR

Hozzászólás

Hozzászólás a júniusi szám Tamási Áron cikkéhez. Néhány megtörtént farkaslaki történettel: A múlt rendszerben történt, hogy egy „polgárt” bevitték a szekusok a miliciára, mert azt kiáltotta a városban, hogy „Erdélyt vissza”. Pár nap múlva értesítették a fiát, hogy haza viheti az öreget. – Nagyon megverték édesapám? – kérdezte a fia. - Hozzám sem nyúltak, de innét még veretlenül nem jött ki senki – volt a válasz.

Szintén vele történt, hogy a felesége elküldte valamilyen pénzért, de nem jött haza. Fia elé ment és az árokban alva talált rá: - Gyűjék haza édesapám – mondta. – Most megyek-e vagy jövök – kérdezte az öreg? – Nem mindegy az magának – kérdezte a fia? – Már hogy lenne mindegy? Nincs nálam egy fitying se, ha megyek – nem baj, de ha jövök – akkor óriási a baj – válaszolt az apa.

Román rendőrt (milicistát) költöztettek a faluba. Szucsut. A helyiek első nap megmondták neki, hogy: „Ne rúgj bele minden kőbe, mert hamar elkopik a cipőd”! Ehhez is tartotta magát. Vele nem is volt baj sosem. „Mócsi Papó” öregségére megsüketült, de szénakaszáláskor ő is kiment a többiekkel. Mindenki egyre gyorsabban dolgozott,

mert fél órája egyre közelebből dörgött az ég. A széna pedig nem ázhat meg. Mire befejezték elkezdett szakadni az eső. Mire megszólalt az öreg: „De csendesen eljőve”. A kollektivizálás után egy taggyűlésen megkérdezték az új tagokat, hogy tetszik-e a „kollektív”. Mire az egyik így szólt: „Arról volt szó, hogy olyan gazdagok leszünk, mint a nagygazdák, de ők lettek olyanok, mint mi”. A másikat felszólították, hogy ő is szóljon hozzá. Mire ő: „Az nekem nem kezem ügye”. Egyszer egy székely lóval akarta hazahúzatni a fát, de mire kivágta a ló eltűnt. Másnap ért haza. A hó miatt csak fenyőtűket tudott enni. A trágyájától olyan szag lett az istállóban, mint karácsonykor.

Szintén András bácsival történt, hogy fiatal korában egyszer - kétszer átmászott a kerítésen a szomszéd asszonyhoz. Öreg korára viszont valamiért megfájdult egyszer a dereka. Még a fekvéstől is szenvedett. Gyerekei meglátogatták. Az egyik megkérdezte: - Édesapám! A kerítésen át tudna még mászni? – Fiam, fiam! Válaszolta az öreg. Küszködve a nevetéstől, mert még az is a derekába nyilalt volna. Pedig, még öreg korában is kétszer annyit vágott le kaszával mint mi: -

Fenjétek többször a kaszát! A fenéssel, nem maradtok el! – Mondta – Azzal nem, csak a kaszálással – válaszoltam.

- Erdélyt vissza! – Kiáltozta egyszer Székelyudvarhely főterén pilyókásan. – Mit kiabál maga? – Kérdezte a milicista járőrpáros – Az ebédem jöjjön vissza! – Nos amíg rendbe jön a gyomra megfigyelésre bevisszük.

- Mondták a székely legénynek, hogy csúnyácska a szeretője. Mire így válaszolt: „Látnád csak az én szememmel!”

- András bácsi sehogy sem tudott kijönni a fia apósával. – Milyen emberek? – kérdeztem. – Velük csak keveset, s jót! Felesége 80 évesen bekerült a székelyudvarhelyi kórházba: - Zsuzsku fáce! („arcra”, vagyis forduljon hasra) - mondta az orvos. Semmit nem csinált az asszony. – Asszony, maga 80 éve él Romániában és egy szót sem tud románul? Nem, volt a válasz.

A vonatfülkében azt mondták nekem, hogy beszéljek románul! Semmi akadálya. Elmondtam mind a három szót amit tudtam: Bucuresti? Plojesti? Pitesti? Kérdezték, hogy mi az állomás neve, amin átrobognak? Trajászka! Válaszoltam. A második szót nem volt időm elolvasni. Az volt kiírva, hogy Terajászka Csaucseszku – vagyis: Éljen Csaucseszku.

- Honnan jössz komám? – Sógoromékhöz megyek! – volt a válasz. Csavaros! – jegyezte meg a kérdező. – Ehelyt a sirülőben – jelentése itt a kanyarban. – Használják sebesen, mert káré lesz! – jelentése egyék gyorsabban, mert megromlik! Hiúpadlás. Majorság-baromfi. Pityóka – krumpli. Törökbúza – kukorica.

András bácsival vonaton jöttünk Pestre: Ilyet még sosem láttam. Sehol sincsenek legyek. – mondta a Nagy – Alföldön. Pesten az első neonreklám az „elzet” volt. – Ez mit jelent? – kérdezte Egy lakatfajta neve – válaszoltam. – De miért írták ki? – Azért, hogy megvegyék. – Ez már hülyeség, akinek kell anélkül is megveszi, akinek nem kell úgyse veszi meg. Meglátott egy négert: - Hú de fekete! Cigány kérdezte. Felesége elment a zöldségesbe: - Nem kérek fuszulykát, mert azt nem értenék-gondolta. - Kérek egy kiló paszulyt – mondta. - Nincs – volt a válasz. Hazajött bab nélkül, mert ezt a szót nem ismerte, pedig látta, hogy ott van. – Kérjen babot! – mondtuk. Másodszorra sikerült

vennie. Hurkába sem zsemlét sem rizst nem tesznek, csak „csombort”. Fűszernövény.

- Akárhány flekkent meg tudok enni – mondta Lajos sógor. – Egyszerre? – kérdeztem. – Dehogya, egymásután – válaszolta. Minden levesek között a rántott hús a legfinomabb – ismételte András sógor. Amikor kifogyott a benzinem az öreg András így szólt: - Nincs benne benzin, mégsem megy? – mégse válaszoltam!

A székelyudvarhelyi buszpályaudvar információjánál megkérdeztem az információt, hogy van e busz Segesvárra, mert ott lehetett felszállni a budapesti vonatra. – Nem tudom válaszolta. – Ha maga sem tudja, akkor ki? – kérdeztem. Nem tudhatom – mondta. – De miért kérdeztem? – Mert csak a sofőr tudhatja, van e a buszában motorina - válaszolta, és lehúzta a rolót. Minden délután egy busz volt ide Marosvásárhelytől. Volt egy román utas, aki félúton megkérdezte a sofőrtől, hogy leszállhat e pisilni. A sofőr válasz helyett megállt, és kinyitotta az ajtót. Amikor a román elkezdte a „megkönnyebbülést”, akkor bezárta az ajtót és „eresszed”. Udvarhelyig meg sem állt. Óriási havazásban érkeztünk egyszer Segesvárra. Lajos sógor. Lajos „Bátya” jött értünk Farkaslakától dácsiával. – Hogyan megyünk haza ekkora „havazóban” – kérdeztem, mert velem volt az egész családom. – Kis sebességgel és nagy szerencsével – volt a válasz. Akkoriban ott még „semmit” nem lehetett a boltokban kapni, de az ottani gyerekek is rágóztak: A szalonnabórt nevezték „székely rágónak”. Az élelmiszerjegyért vagy tojást, adtak, vagy vaját, Bulgár „csemegeuborka” jegy nélkül is volt, és mustár valamint gyufa. Szemétszállítás nem volt, mert az éghető szemetet mindenki elégette, az ételmaradékot a majorság (baromfik) megették, és minden folyékonyt sörösüvegekben árultak: ecetet, sört, étolajat, üdítőitalt, stb. Senki sem dobta el, mert a boltban pénzért visszaváltották. András bácsi életében először hetven fölött járt külföldön. A határon azt mondta a vámos, hogy pasaport! Mire az öreg: - Kuffer? És levette a bőröndöt a polcról.

- A búzában is az tartja a legmagasabban a fejét, amelyiknek üres – tartja a székely közmondás. – A részeg ember és rongyos gyermek mindig legelől

akar állni. – Így a másik. Aki mer az nyer székelyül: „Kitartás oldalas helyt es!” (Hátha nem borul fel a szekér) – Hajtsad bé a pálinkát! Bé vitamínnak is hívták: Bé egy, bé kettő, bé tizenkettő – mondogatta az ifjabbik András (a sógor). Katolikus volt az egész falu, de az öreg csak temetésekre járt és esküvőkre, de misére nem, mert a falu túlsó végén lakott. Hét unokája volt.

Amikor a lakásában a padlón játszottak megszólalt: „ITT A FELTÁMADÁS” Ennél frappánsabb székely mondást soha életemben nem hallottam, még Tamási Árontól sem. Isten nyugosztaljon titeket: András bácsi, Mama, András sógor. Azóta sem jártam Erdélyben.

Losonci Miklós

Mi lesz a burgenlandi magyarok identitásával?

A burgenlandiak a minap úgy nyilatkoztak, hogy semmi esetre sem akarnak visszatérni a magyar földre, valahogy sokkal jobban érzik ott magukat!!! A hírekben is kevés burgenlandiról hallok, aki magyar állampolgárságot szeretne. Csak az erdélyiek meg a Kárpátaljaiak: persze szigorúan

érzelmi okból és a hazához való tartozásuk, identitástudatuk erősítése érdekében. Eszük ágában sincs bármilyen anyagi vagy más előnyre szert tenni.

No persze: a haza minden előtt!

Bölcs gondolatok

- Jól jegyezd meg! Az embereknek addig vagy fontos,, amíg hasznuk van belőled!
(Gotthilf Scweickhardt)

- Amikor a bölcs az égre mutat, az idióta nem lát mást, mint az ujját.
(Anhony de Mello)

- A hülyeség a hidrogén mellett a legnagyobb mennyiségben előforduló anyag a Világegyetemben.
(Thomas Alva Edison)

- Egy bátor kígyó megmentett egy halat a vízbefulladásától. – Manapság így közlik a médiában a mindennapi híreket.

- Sokkal, de sokkal könnyebb az embereket hülyíteni, mintsem meggyőzni őket arról, hogy hülyítik őket.

- Nincs szükséged vallásra ahhoz, hogy erkölcsös legyél. Ha nem tudod a jót a rossztól megkülönböztetni, akkor az együttérzés hiányzik belőled, nem a vallás!

- Általában a legnagyobb pofa mögött rejtőzik a legkisebb ember!

- A papucs férj az az ember, akinek otthon keveset szabad, de amit szabad azt muszáj.

- Ha életedben mindig csak másoknak akarsz örömet szerezni, mindenki szeretni fog, kivéve te saját magadat.

- Okos vagy, ha csak felét hiszed el annak, amit hallasz. Zseniális, ha tudod melyik felét.

Kigyűjtötte: F R

Spárga

A németek utálják a spárgát. Kiszedni azonban nem hajlandók. Erre való a kétmillió friss migránsuk. Gondolhatnánk naivan. Csakhogy akkor elvesztenék a német szociális segélyüket, ami az események tanúsága szerint sokkal magasabb, mint a kelet-európaiak fizetése. Hogyan kaphatnak segélyt olyanok, akik sosem fizettek be a közösbe? Öt év után nem merte senki megkérdezni Németországban, hogy miért ne szedhetnék a „menekültek” a spárgát. Ehelyett behoztak ötvenezer román – roma vendégmunkást, a járvány miatt lezárt határok miatt repülővel.

A vágóhídjaikon fertőzési gócok keletkeztek, mert a balkáni vendégmunkások szállásai túlszűfoltak. Erre a munkára ötven év múlva sem lesznek kényszeríthetők”szegény üldözöttek”, mert a disznó „tisztátalan állat”. Mi bennszülöttek nem lehetünk ilyen válogatósak. Érdekes, hogy a fehér, keresztény európaiak pénzét nem tartják tisztátalannak, és otthon szó szerint megettek minden állatot, a bogarakat, férgeket, minden négylábút és madarakat. Majmot és denevért. Mi meg készítjük utána a vakcinákat.

Tisztelettel, Losonci Miklós agrármérnök

Hagyományos foglalkozások

ÁLLATTARTÁS

A Pilis-hegységben lévő falvak állattartásának alapjai a községi legelők, az erdő és benne található kaszáló rétek voltak. Tavasztól őszig a legelők biztosították főleg az állatok táplálkozását, amit a földeken megtermelt takarmánnyal pótoltak a téli időszakban. Ugyanakkor a kaszáló réteken termelt télire való szénát is gyűjtöttek. Az ólakhoz, istállókhöz, takarmánytároláshoz, szükséges faanyagot, követ sövényt az erdőből nyerték. A marha ló és disznó tartás mellett jelentős volt a

kecsketartás (szegény ember tehene). A juhászat a pilisi hegyi falvakban nem bírt nagy jelentőséggel. Ennek fő oka az lehetett, hogy a nagy állatoknak fenntartott helyeken juhokat nem volt szabad legeltetni. Az állatok legeltetését a faluban lakó

pásztorok, kanászok végezték kialakult javadalmazásért. A nagyállattartás környékünkön nem csupán a földműveléshez és az erdei fuvarozáshoz nélkülözhetetlen igaerőt nyújtotta, hanem fontos táplálékot (hús, tej) és bőrt is. Az éves szaporulattal pedig, amit a környéki vásárokon (nálunk általában Vácon) értékesítettek, pénzhez juttatta a gazdákat.

FÖLDMŰVELÉS

A 19. századforduló határrendezéséig, de a pilisi községekben továbbra is a földművelés kétfordulós volt. Kivéve a községi legelőket, kaszálókat, erdőket, szőlőket, gyümölcsösöket, kenderföldeket, az egész termőföldet két fordulóban művelték, évente a lehetőségekhez képest mást vetettek, ültettek. Minden hónapnak meg volt a meghatározott munkafolyamata, szántás, vetés, ültetés, szénakészítés, kapálás, oltás, metszés, szüretelés, stb. A trágyahordás leginkább a nagyobb hó lehullása után történt. A cséplőgépek megjelenése előtti időkben a gabona nyomtatása augusztus közepétől késő őszig tartott. Nagyon gyakori volt azonban főleg a lovat sem tartó szegényebb családoknál (amelyből sajnos volt elég), az értékes magnak kézi hadarós cséppel való kinyerése.

Országos avarégetési tilalom

2021. január 1-től!

A parlament elfogadta azt a törvénymódosítást, amely célja a levegő minőségének javítása és az egészségvédelem. Ez a gyakorlatban annyit jelent,

hogy jövő év elejétől az önkormányzatok NEM szabályozhatják rendeletben az avarégetést, és a tilalom általánossá válik az egész országban.

A Szűztorony

Igor Janota (1921- 2008)

Az éjjelen a Duna a mintha valami dallamot susogott volna, talán az élet szépségéről. Legalábbis ilyesformán érezhette a dévényi sziklára épített Vesta* templom papnője, a szépséges római leány, Sylvia. Szülei már a gyermekkorától kezdve a mindenható istennőnek ajánlották gyermeküket, aki Vesta iránti odaadó szeretetéről híres volt az egész Birodalomban. Már fiatal korától kezdve papnővé szentelték. Az Impérium legészakabbra eső Vesta templomában foglalta el helyét, a Duna és a Morva folyók találkozásánál.

Midőn Sylvia visszatért sétájából, a szentélyben tevékenykedő papnövendékek, a szolgálatot teljesítő kisasszonyok már végeztek az éjszakai előkészületekkel. Olajat hoztak, annak érdekében,

hogy az örökkévalóság tüze ki ne aludjon, hiszen ellenkező esetben az Rómának szerencsétlenséget hozna. A hölgyek felsöpörték a templom épületét, a virágoknak friss vizet öntöttek, majd nyugovóra tértek. A tűz mellett csak egy leány maradt, akinek reggelig tart a szolgálata. Sylvia, a látottak alapján elégedetten indult meg szobácskája felé.

A levegő kakukkfű illatát hozta, valahonnan a távoli rétek felől. A papnőt, mindezt Rómára emlékeztette, az Örök Város mellett elterülő Ostiumra, amelyet már hosszú hónapok óta nélkülözni kénytelen. Gondolataiba mélyedve egy, a folyó felé forduló alakra lett figyelmes. Az erődítmény egyik öre, vélte magában és nem szentelt több figyelmet az ismeretlennek.

Amaz hirtelen megszólította:

-Milyen szép lehet most Róma! A csillagok milliárdjai ott sokkal fényesebben ragyognak. - Sylvia hirtelen felismerte az erődítmény parancsnokát, aki csak néhány nappal korábban váltotta fel a veterán Matteot.

-Én is az otthonomra gondoltam, - vallotta be a leány. Az ember nem feledkezhet meg róla.

** Vesta: a családi tűzhely, az otthon és a család istennője volt a római mitológiában.*

A tiszt, mosollyal az arcán bólintott és odalépett a papnőhöz, kíséretével ajánlkozva. A fiatalok aztán éjfélig sétálgattak.

Sylvianak sokáig nem jött álom a szemére. Úgy érezte, ismeretlen világba tévedt, melynek közepén a fiatal tiszt alakját látta.

Szíve mélyén valami melegséget érzett, melyet addig még nem élhetett át. A katona sem tudott álomba merülni. Mikor végre elszenderedett, a karcsú fiatal papnő alakja jelent meg még álmában is.

Sylvia reggel megrettenve nyitotta ki szemét. Hiszen ő hűséget fogadott Vestának. Mindezek alapján kizárt, hogy bármiféle kapcsolata lehessen akár egyetlen férfival is. Gyermekkorától készül az istennő szolgálatára és legyen ez a fiatalember bármily kedves is, ő, Vesta jegyese.

Hiába próbálta emlékezetéből kitörölni a parancsnok személyét. Szíve majd kiugrott a helyéből, midőn a legény az esti séta idején ismét megszólította őt.

A találkozásokról hamarosan tudomást szerzett a közeli Carnuntum városának főpapja is. Mindazonáltal nem akart hinni a pletykáknak, hiszen jól ismerte Sylviát. A szóbeszéd azonban egyre csak terjedt és a magas egyházi személyiség felkerekedett, hogy személyesen beszéljen a leánnyal.

A papnő az előírások szerinti tisztelettel fogadta előljáróját. Mindent megbeszéltek, végül a pap a szót a fiatal parancsnokra terelte. Sylvia elpirult és végül gyötrelmes vallomást tett. Naponta találkoznak, néha egy-két órát is együtt töltenek,

és olyas- valamit érez a fiatal tiszt iránt, amit nem mondhat ki.

A pap feldühödött. Durván lehordta Sylviát a helytelen viselkedéséért.

Mikor a leány kijelentette, hogy inkább meghal, de nem mond le a parancsnok iránt érzéseiről, az előljáró köszönés nélkül távozott. Hívatta a Carnuntumbeli templom őreit és a következő parancsot adta neki:

-A szegyetelen Sylviát zárjátok be az ottani vár alatt, a Duna felett magasodó tornyocskába. Ajtaja

előtt állandó őrség legyen, mely csak a legidősebb templomszolgát engedheti be, azt, aki ennivalót és vizet visz a papnőnek.

Így is történt. Sylvia egész nap a torony ablakán bámult kifelé, bánatos szemekkel, miközben gondolatai szerelmese felé szálltak. A tiszt este hiába várta a leányt és akkor kezdte el légionáriusait faggatni, mis is történt valójában.

Vére felforrt az indulattól. Először őrségének katonáival akarta megrohamozni a az egekbe

törő őrtornyot, de mikor haragja egy kissé lecsillapodott, tudatára ébredt annak, hogy ilyen cselekedet az istenek megsértését jelentené és Sylviára is balszerencsét hozna. Másféle módot eszelt hát ki.

Mikor beköszöntött az éjjel, a parancsnok csöndben elosont a folyó fölött magasodó toronyhoz. Az őr bár tiszteletteljesen, de egyúttal határozottan megállította. A tiszt valamit mondott és egy zacskó pénz is gazdát cserélt. A templomszolga csendben eltűnt és a dalia a torony lépcsőin megindult felfelé. Sylvia ez alatt az ablakon nézett kifelé a mindent beborító sötétségbe. Hallotta a lépteiket, de még csak meg sem fordult. Úgy hitte, az élelmet hozzák. Mikor azonban ismerős hangot hallott, szerelmese karjaiba vetette magát.

Már világosodott, mikor az őr kopogtatással jelezte nekik, hogy a látogatónak távoznia kell, talán mindörökre.

A szerelmesek erre még gondolni sem akartak. Az őr újra megütötte öklével az ajtót, immár erősebben, mint annak előtte.

Újabb ölelések és csók. A Duna lustán hömpölygött alattuk. Mindkét fiatal az ablakhoz lépett. Egymásra néztek, és tudták ugyanazt akarja a másik is.

Mikor az őr immár harmadszor dörömbölt és senki sem válaszolt erre, megindult hát felfelé. A csúcs tetején magányosan álló torony üres volt, csak a nyitott ablakon keresztül fűjt be valami hűvös reggeli szellő.

A Duna hűvös habjai addigra már régen összezáródtak a két fiatal fölött.

Sylvia emlékére a nép az erődítményt Leányvár néven kezdte illetni.

fordította: Papanek László

Kiegészítés Magyarország megcsonkításáról Amiről kevésbé publikálunk

....Horthy viszont épp azért lehetett államfő, mert elfogadta a Vix jegyzéket, tehát az ország megcsonkítását. Ezt már Bibó István is megírta, 1948-ban: „a várható békeszerződés feltételeit ... Károlyi nem volt hajlandó aláírni ... ezzel szemben Horthyék az antant azért és azzal a feltétellel juttatta uralomra, hogy a trianoni békeszerződést elfogadják és aláírják.” Negyven évvel később, újabb forrásokat szemügyre véve Szinai Miklós erősítette meg, hogy az antant azért nem támogatta Friedrich Istvánt, mert az országcsonkítást előre

elutasította, és azért is támogatták Horthyt, mert ő és az őt támogató csoport azt előre elfogadta. Gróf Károlyi Gyula például, aki a szegedi kormányában Horthy hadügyminiszterként a hadsereget szervezni kezdte, 1919. június 7-i levelében arról biztosította a francia csapatok főparancsnokát, hogy „kormányára el fogja fogadni a párizsi békekonferencia eredményeit”. (57. old.) A Vörös Hadsereg ekkor vette vissza Kassát.”

Zoltán Medveczki

Hová raktuk régen a szemetet?

Ez bizony, nagyon érdekes kérdés, mert az utcán, és az udvarokon nem volt egy szem sem. Sem városban, sem falun. Ennek persze több oka is volt. Egyrészt: régen ritkán jártak boltba az emberek. Jóval ritkábban, mint manapság. Tényleg csak arra adtak ki pénzt, amire szükségük volt, így nem volt fölösleg, nem dobáltak ki semmit.

A hatvanas évekig, de itt nálunk még a hetvenes években is szokás volt, hogy például a befőttes üvegeket, meghagytuk magunknak és majd nyáron fölhasználtuk – raktunk el bennük savanyúságot, lekvárt. Szörpös üvegekkel is ez volt a helyzet. Ha nem, akkor meg visszaváltották. Akkor még amúgy is a legtöbb üveg visszaváltható volt.

Manapság sajnos, ha az is, sokszor nem váltjuk vissza, jobb esetben a szelektívbe dobjuk. Legtöbbször fölösleges időpocsékolásnak tartják az üveg visszaváltást. Aztán ott volt a papírhulladék. Nem volt túl sok, papírzacska a péksütemény után,

cukros, lisztes zacskók. Ezek éghetők voltak, sőt, tökéletesek voltak a begyűjtáshoz, így a sparheltba mentek.

Falun a sztár az Ultra volt mindenre, annak a csomagolása papír volt, az is ment a sparheltbe. Az újságot egyrészt begyűjtáshoz használtuk, de bizony még sokszor abba csomagoltuk a zsíros kenyeret is. Ezzel úgy vagyunk, hogy van, aki szégyelli van aki bevallja. Én még azt is bevallom, hogy amikor az ötvenes években olajozták az iskolánk padlóját, a zsíros kenyeret kicsomagoltuk, az újságból és lábunk alá tettük, nehogy olajos legyen a talpunk. No nem a cipőnk talpa, mert arra sok család gyermekeinek köztük nekem sem jutott. Évente volt iskolánk udvarán papír és fém, az akkori szóhasználat szerint ócskavasgyűjtés. Most, félevente ötvenszer annyi „kacatot” visznek el az akkorihoz képest. A heti rendszeres szemet szállítást nem is számolva. Mezőgazdasági

hulladék sem volt, mert a kukoricacsutka, éghető lévén melegítette a lakást, sok sparhelt hálálkodott érte. A kukoricaszárat, levágtuk szecskának. Jó volt a tűzre, a dióhéj – attól aztán dohogott rendesen a tűz, nézni kellett, nem gyullad-e be a kémény. A maradék étel ment az állatoknak. Nem vettek tápot – sem a kutyáknak, macskáknak, sem a disznóknak. Kapták a moslékot, meg a tányérból, edényből kimosott zsíros levet. A zöldségek héját, konyhai hulladékot a kertben elszórták, vagy egy helyen gyűjtötték. Előfordult, hogy a krumplit

tavasszal direkt vastagon hámozták. Egy nap szikkasztás, aztán lehetett vetni. Ugyanolyan jó krumpli hajtott ki belőle, mint amikor az egész szemet elvetették. Nem volt reklámszatyor, ott volt a sok mindenre alkalmazható vesszőből font háti és kézi kosár. Később, mikor bejött a zacskós tej, a tejes zacskó sem ment a szemétbe.

Nem csoda, ha akkoriban még több hét eltelt falun, míg egy kosárnyi szemét lett, egy háztartásban.

F R

Humor

MENNYI AZ IDŐ

János bácsi Jankó fiával fát termel az erdőben. Delet sejtve odaszól a közeli farönkkel kínlódó fiához:

- Eridj Jankó a hátikosárhoz hozd ide a demizsont és nézd meg hány órát mutat a vekker. Jankó rögtön lerakta fejszóját és igyekezett a demizsonhoz. Miután meghúzta a borosüveget, megnézi az órát, és átkiáltott édesapjának:
- Édesapám tíz perc múlva lesz dél.
- Nem azt kérdeztem, mennyi lesz, hanem most mennyi! – kiáltott vissza mosolyogva édesapja.

KORÁNKELÉS

A nyári szünidő végén, az első tanítási napon, az osztályfőnök, érdeklődik a gyerekektől, ki mit csinált, merre járt a szünidőben. Bélára kerül a sor, aki gyakran szokott késni reggelente:

- Nos, Bélus aztán kialudtad e magad a szünidőben
- Én bizony igen. – válaszolja Béla.
- Az, nagyon jó, és mikor keltél ki az ágyból?
- Amikor a nap besütött az ablakon.
- Húha, olyan korán?
- Á, dehogy az én ablakom délre néz.

KICSIT HALKABBAN

Gizi néni, a nagy mesemondó, unokája ágyánál ült és mesét mondott. Az unoka egy ideig figyelt, aztán megszólalt: szeretnék már aludni. - Nem tudnál egy kicsit halkabban mesélni? Úgy jobban elalszom.

ESZPERANTÓ ORSZÁG

Az 1970-es években gyakoriak voltak a eszperantó nyelvi táborozások.

Iskolakezdekskor az osztályfőnök megkérdezi Bélát:

- Aztán tanultál e valamit eszperantóul, a kéthetes nyári táborban? Béla bizony nem volt a táborban, de azért kívágta magát:
- Ó én egész nyáron Eszperantóban voltam a rokonoknál.

VIDEÓ

Az 1970 – es években még ritkaság számba ment a videó, csak a kamionosok által behozott videókhoz lehetett hozzájutni, általában a piacokon.

- Nagymama, holnap megyünk a vásárba videót venni. – dicsekedett a nagyinak Gézuka.
- Vegyetek, amit akartok, de én biztos nem fogom etetni...

SZEMÉSZETEN

Gizi néni lement Szentendrére, a szemészetre. Szemorvos, aki jól ismerte őt a humoráról megkérdezte:

- Lát engem Gizi néni?
- No, ne vicceljen már kedves doktor úr! Hogyne látnám.
- Háta akkor minek jött ide? - kérdezte mosolyogva a szemorvos.

Úrnapja ünnepének eredete

Az ünnep teljes neve: Az Úr Testének és Vérének ünnepe. Az egyházi évben - a Húsvéti időt lezáró - Pünkösdszombat után két héttel tartjuk. Az ünnep eredete a XIII századi. Egy cseh pap zarándok útján messze Rómától szentmisét mutatott be a bolsenai Szent Krisztina templomban. Az átváltoztatás pillanatában kétségek gyötörték afelől, hogy a

kenyér és a bor valóban Krisztus testvé és vérévé válik-e. Ekkor a pap megdöbbenve vette észre, hogy a megtört ostyából vércseppek hullottak a korporáléra. A nagy tisztelettel körülvelt ereklyét 1264. június 19-én átvitték Orbán pápához. Ő hirdette ki Úrnapja ünnepét az 1264.

szeptember 8-án kelt bullával, melyben a Pünkösdi nyolcadát követő első csütörtökre tűzte ki Úrnapja megünneplését. A hagyomány szerint Aquinói Szent Tamás írta az ünnepre a liturgia szövegét. A szentmisében az "átváltoztatástól" kezdve Jézus teste és vére jelen van a kenyér és a bor "színeiben". Ez a jelenlét megmarad, ezért őrizzük a Szentostyát a Tabernákulumban, és az örökmécs jelzi, hogy Jézus itt van velünk. Az Oltáriszentségben jelenlévő Jézusnak térdhajtással adunk tiszteletet. Pilisszentlászlón idén a tradicionális négy sátor helyet csak hármat sikerült elkészíteni. A templom előtti sátor helyén asztalt állítottunk és az, jelképezte az ünnepi sátrat. A részvétel és az érdeklődés Krisztus Testének és Vérének Ünnepe

iránt azonban nem maradt el. Ezzel is bizonyítottuk azt a tényt, hogy elődeink életében is nagy szerepet játszott a vallás. Éppen ennek köszönhetően az egyházi ünnepeket nagyon komolyan vették a különböző szabályokat előírásokat betartották. A mi egyházunk hiszi és hirdeti, hogy a pap szavára Isten lehetségessé teszi, hogy a kenyér és bor színe

alatt valóságosan jelenvalóvá váljon Krisztus.

Körmenetünk az utóbbi évekhez hasonlóan, már csak templomunk körül tartott. A körmenet élén idén is Tibor atya haladt a baldachin alatt. Mind a négy helyen megálltunk és Tibor atya szép beszédet tartott. Elismeréssel kell adoznunk a

sátrakat készítő családoknak, és mindenkinek, aki közreműködött e jeles egyházi ünnepünk méltó megünnepléséhez.

Úrnapja van!

Az Úr Szent Testének és Szent Vérének ünnepe.

Hálás vagyok, hogy ilyen sokan örömmel vettek részt a munkálatokban, hogy a virágsátrakkal kifejezhessük ősünk tiszteletét, hogy megnyilvánulhasson vallási hovatartozásunk egyik csodaszép ünnepe és községünk összetartó ereje. Áldott legyen az Úr! Jegyezte meg Tibor atyánk.

F R

Impresszum:

A szerkesztőség címe: 2009 Pilisszentlászló, Petőfi S. u. 55.

Felelős szerkesztő - kiadó: Franyó Rudolf

E-mail: franyorudolf@citromail.hu | Tel.: 06 20 947-9243, 06 26 338-093

Nyomtatás: technovaszentendre@gmail.com • 06 26 309 766

Megjelenik havonta • Iktatószám: CE/15092-2/2015